

Valtuutettu Felipen valtuustoaloite: Vanhuspalveluin mukaisen 0,65 mitoituksen säilyttäminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Vanhuspalvelulakiin toteutettiin 2020 muutoksia, jotka takasivat asteittain nousevan henkilöstömitoituksen ikääntyneiden tehostetussa palveluasumisessa ja laitoshoidossa. Tavoitteena oli 0,7 mitoitus. Orpon hallitus päätti ensin lykätä täyden 0,7 mitoituksen voimaantuloa vuoteen 2028. Kevään 2024 kehysriihessä hallitus päätti laskea vanhusten ympärivuorokautisen palveluasumisen hoitajamitoituksen ensi vuoden alusta. Nykyinen minimi on 0,65 hoitajaa asukasta kohti, mutta uuden päätöksen myötä se laskee vähintään 0,6 työntekijään asukasta kohden.

Tehostetussa palveluasumisessa tulee aina olla asukkaiden tarpeen vaatima määrä henkilöstöä. Vaikka laki määrittää minimimitoituksen, on asukkaiden tarpeen sitä vaatiessa mitoituksen oltava lain minimitasoa korkeampi. Uudistuksella pyrittiin vastaamaan hoivakriisiin, joka toi tietoisuuteen vakavia puutteita hoivapalveluissa. Ikääntyneillä on oikeus ihmisarvoiseen elämään, vaikka palvelun tarve kasvaisikin. Hoitajamitoituksella on tärkeä tehtävä tämän toteutumisessa.

Välillisen ja välittömän työn erottaminen ja vain välittömän työn laskeminen mitoitukseen parantaa paitsi asukkaiden saaman palvelun laatua ja turvallisuutta, myös parantaa henkilöstön osaamisen oikeanlaista kohdentumista ja keventää eettistä kuormitusta. Tästä ei tule joustaa, vaan henkilöstön monipuolinen osaaminen erilaisiin tehtäviin tulee varmistaa.

Mitoituksen laskua ja täyden mitoitustavoitteen lykkäämistä on perusteltu hoitajien saatavuudella. On kuitenkin huomattava, että mikäli mitoitus ei riitä vastaamaan asukkaiden tarpeeseen, kuormittaa se hoitohenkilöstöä entisestään ja pahentaa hoitajapulaa nimenomaan ikääntyneiden tehostetussa palveluasumisessa. Vanhustyö on antoisaa silloin, kun sitä on mahdollista tehdä eettisesti oikein, ilman liian vähäisen henkilöstön aiheuttamaa kuormitusta. Jos mitoitus putoaa 0,6, töissä olisi laskennallisesti 5 hoitajaa aamuvuorossa, 4 iltavuorossa ja 2 yövuorossa 30 asiakasta kohden. Tehostetun palveluasumisen asukkaista moni on lisäksi kahden hoidettava. Määrä on aivan liian vähäinen laatua, turvallisuutta ja kuormitusta ajatellen.

Edellä mainituista syistä johtuen me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että maan hallituksen mahdollistamasta mitoituksen laskusta luovutaan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää kiinni vähintään 0.65 henkilöstömitoituksesta välittömässä asiakastyössä. Hyvinvointialueen strategiassa todetaan; ”Teemme työtämme asiakaslähtöisesti ja tuemme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta elämän eri tilanteissa”. Tämän tulee toteutua myös ikääntyneiden tehostetuissa palveluissa.

Ledamot Felipess fullmäktigemotien: Bevarandet av dimensioneringen i Västra Nylands välfärdsområde på 0,65 i enlighet med äldreomsorgslagen

Det genomfördes ändringar i äldreomsorgslagen 2020 vilket säkerställde en gradvis ökning av personaldimensioneringen inom serviceboende med heldygnsomsorg för äldre och institutionsvård. Målet var en dimensionering på 0,7. Orpos regering bestämde först senarelägga ikraftträdandet av dimensioneringen på 0,7 till år 2028. I ramförhandlingarna våren 2024 beslutade regeringen att sänka på personaldimensioneringen på serviceboende med heldygnsomsorg för äldre med början av nästa år. I dagsläge är det minst 0,65 anställda per boende men enligt beslutet kommer den att minska till minst 0,6 anställda per boende.

Antalet anställda i ett serviceboende med heldygnsvård ska alltid vara enligt de boendes behov. Även om lagen fastställer en minimidimensionering ska dimensioneringen vara högre än lagens minimikrav när de boendes behov kräver det. Med reformen strävade man efter att svara på vårdkrisen som uppmärksammade allvarliga brister inom omsorgstjänsterna. Äldre har rätt att leva ett värdigt liv även om servicebehovet ökar. Personaldimensioneringen har en viktig uppgift i att uppnå detta.

Att skilja på direkt och indirekt arbete och att endast räkna in direkt arbete i dimensioneringen förbättrar både på kvaliteten och säkerheten på tjänsterna som boende får och förbättrar på fördelningen av personalens kompetens samt minskar på den etiska belastningen. Detta får inte äventyras, utan personalens mångsidiga kompetens för olika uppgifter måste säkerställas.

Sänkningen av dimensioneringen och senareläggandet av dimensioneringsmålet har motiverats genom tillgången till vårdpersonal. Det bör dock noteras att om dimensioneringen inte svarar på boendes behov belastas vårdpersonalen ytterligare och det förvärrar bristen på vårdare i synnerhet i serviceboende med heldygnsvård för äldre. Äldreomsorg är givande när det är möjligt att göra det etiskt korrekt utan belastning av personalbrist. Om dimensioneringen sänks till 0,6 skulle det kalkylmässigt finnas på jobb 5 vårdare på morgonskiftet, 4 på kvällsskiftet och 2 på nattsiftet per 30 boende. Många av de boende på serviceboende med heldygnsvård vårdas dessutom av två personer. Antalet är otillräckligt med tanke på kvalitet, säkerhet och belastning.

Med anledning av det som nämnts ovan föreslår vi undertecknade ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige att Västra Nylands välfärdsområde avstår från den sänkning av dimensioneringen som landets regering möjliggör och håller fast vid en personaldimensionering med minst 0,65 anställda i direkt klientarbete. I välfärdsområdets strategi konstateras det att: "Vi arbetar kundorienterat och stöder välfärd, hälsa och säkerhet i olika livssituationer". Detta ska förverkligas också inom serviceboende med heldygnsvård för äldre.

Allekirjoittajat / Undertecknare:

11.6.2024

1. Sini Felipe, aloitteen jättäjä/inlämnare av motionen
2. Eeva Hiila
3. Petra Nummelin
4. Taru Salovaara
5. Elina Kokko
6. Leena Saari
7. Johanna Värmälä
8. Aulikki Pentikäinen
9. Hannele Kerola